



Αθήνα, 22 Ιουλίου 2026

Προς:

Τον Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μαργαρίτη Σχοινά

Υπόψη: του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Αντώνη Φιλιππλή

**Θέμα: Ανοιχτή επιστολή σχετικά με την κατάθεση προσφυγής στο Δικαστήριο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας του Κανονισμού για τους
γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ) που προκύπτουν μέσω των νέων
γονιδιωματικών τεχνικών (ΝΓΤ)**

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

Σας απευθύνουμε την παρούσα επιστολή για να εκφράσουμε την ανησυχία μας για την υπερψήφιση του Κανονισμού για τα φυτά που προκύπτουν από τις Νέες Γονιδιωματικές Τεχνικές τόσο από την πλειοψηφία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και από τους/τις Ευρωβουλευτές/τριες της Νέας Δημοκρατίας. Ο Κανονισμός θέτει σε κίνδυνο τα δικαιώματα των καταναλωτών και των παραγωγών αλλά και την ελληνική γεωργία.

Μέσω της επιστολής μας αυτής, **επαναλαμβάνουμε το αίτημά μας να προστατεύσετε την υγεία των πολιτών, τη βιοποικιλότητα της χώρας, την αρχή της διαφάνειας αλλά και να εξασφαλίσετε την επισιτιστική κυριαρχία της χώρας, προσφεύγοντας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)**, προκειμένου να ελεγχθεί η νομιμότητα του Κανονισμού. Όπως θα γνωρίζετε, η καταληκτική ημερομηνία για την προσφυγή είναι **η 26η Αυγούστου**, και σας καλούμε ως τότε να προχωρήσετε στην κίνηση αυτή.

Η υιοθέτηση του Κανονισμού έχει ως αποτέλεσμα την εξαίρεση των φυτών ΝΓΤ Κατηγορίας 1 από το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τους Γενετικά Τροποποιημένους Κανονισμούς (ΓΤΟ), καθώς η πρόταση τα εξισώνει αυθαίρετα με τις συμβατικές καλλιέργειες. Στην πράξη, αυτό σημαίνει κατάργηση της υποχρεωτικής επισήμανσης των προϊόντων που προέρχονται από νέες γονιδιωματικές τεχνικές ως ΓΤΟ, απουσία αξιολόγησης κινδύνου, καθώς και απώλεια της ιχνηλασιμότητας και της δυνατότητας απαγόρευσής τους από κάποιο κράτος-μέλος.

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνουμε τα θεμελιώδη σημεία της συστημικής αποτυχίας της πρότασης:

• **Καταστροφή της διαφάνειας στην αγορά και απώλεια της κυριαρχίας του καταναλωτή:**

Ο Κανονισμός παρεμβαίνει άμεσα στο θεμελιώδες δικαίωμα του καταναλωτή να γνωρίζει τι καταναλώνει. Με την κατάργηση της υποχρεωτικής επισήμανσης των καλλιεργειών ΝΓΤ ως ΓΤΟ, το κράτος παραιτείται από την προστασία των καταναλωτών και τους στερεί την ελευθερία επιλογής. Οι πολίτες δεν θα μπορούν πλέον να διακρίνουν τα συμβατικά τρόφιμα από εκείνα με τροποποιημένο DNA, γεγονός που θεωρούμε απαράδεκτη παρέμβαση στην προσωπική αυτονομία και στις ηθικές αξίες της κοινωνίας.

• **Απειλή για τον υγιή ανταγωνισμό, υπονόμευση της βιολογικής γεωργίας και της παραγωγής χωρίς ΓΤΟ:**

Ο Κανονισμός καθιστά δύσκολο για τους παραγωγούς και τους μεταποιητές της συμβατικής και της βιολογικής γεωργίας να εγγυώνται την απουσία γενετικά τροποποιημένων συστατικών. Η απώλεια διαφάνειας και ιχνηλασιμότητας για τα φυτά ΝΓΤ Κατηγορίας 1 μπορεί να οδηγήσει σε μη αναστρέψιμη επιμόλυνση των αλυσίδων εφοδιασμού, θα υπονομεύσει την εμπιστοσύνη του κοινού και θα απαξιώσει τις επενδύσεις στην παραγωγή φυτών χωρίς ΓΤΟ. Επιπλέον, επισημαίνουμε τον κρίσιμο κίνδυνο μονοπώλησης της ευρωπαϊκής αγοράς σπόρων. Μια μικρή ομάδα πολυεθνικών εταιρειών κατοχυρώνει ήδη με πατέντες χιλιάδες φυτά αυτής της κατηγορίας και, σε συνδυασμό με την απορρύθμιση, θα δημιουργήσει απαράδεκτη τεχνολογική και οικονομική εξάρτηση των Ελλήνων αγροτών από εξωτερικούς κατόχους πατεντών. Μια τέτοια εξέλιξη απειλεί άμεσα την επισιτιστική ασφάλεια της χώρας, καθώς ο έλεγχος του θεμελιώδους κρίκου της διατροφικής αλυσίδας – του σπόρου – μεταφέρεται στα χέρια μιας μικρής ομάδας παγκόσμιων επιχειρηματικών παραγόντων.

• **Απουσία επιστημονικής συναίνεσης και παραβίαση της αρχής της προφύλαξης:**

Δεν υπάρχουν επαρκή επιστημονικά στοιχεία σχετικά με την ασφάλεια των φυτών ΝΓΤ, ούτε μελέτες που να αποδεικνύουν ότι είναι ισοδύναμα με τα φυτά που έχουν προκύψει μέσω συμβατικής καλλιέργειας. Αντίθετα, πολλές επιστημονικές μελέτες επισημαίνουν την εμφάνιση ανεπιθύμητων μεταλλάξεων στο DNA, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν στη δημιουργία νέων τοξινών ή αλλεργιογόνων. Θεωρούμε ότι η εξαίρεση αυτών των τεχνολογιών από την υποχρεωτική διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου συνιστά ευθεία παραβίαση της Αρχής της Προφύλαξης, όπως κατοχυρώνεται στο πρωτογενές δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

• **Ανεξέλεγκτη διασπορά στο περιβάλλον και απειλή για τη βιοποικιλότητα:**

Οι καλλιέργειες ΝΓΤ αποτελούν απρόβλεπτο κίνδυνο για τα φυσικά οικοσυστήματα. Λόγω της δυνατότητάς τους να διασταυρώνονται ελεύθερα με άγρια συγγενικά είδη και συμβατικά καλλιεργούμενα φυτά, υπάρχει κίνδυνος ανεξέλεγκτης μεταφοράς τροποποιημένου γενετικού υλικού στη φύση. Η διαδικασία αυτή μπορεί να οδηγήσει σε μόνιμη γενετική επιμόλυνση του φυσικού γενετικού μας αποθέματος, απώλεια βιοποικιλότητας και διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας, ενώ η αποκατάσταση τέτοιων αλλαγών είναι πρακτικά αδύνατη. Παράλληλα, επισημαίνουμε τον υψηλό κίνδυνο για οργανισμούς που δεν αποτελούν στόχο της τροποποίησης, κυρίως για τις μέλισσες και άλλους επικονιαστές. Οι αλλαγές στο γονιδίωμα των φυτών μπορεί να προκαλέσουν απρόβλεπτες μεταβολές στη σύσταση του νέктar και της γύρης, απειλώντας άμεσα την υγεία και την αναπαραγωγική ικανότητα των αποικιών των μελισσών.

- **Αγνόηση της βούλησης των πολιτών:** 38 οργανώσεις στην Ελλάδα, καθώς και χιλιάδες πολίτες μέσω αποστολής email στους Ευρωβουλευτές, έχουν ήδη εκφράσει ξεκάθαρα την αντίθεσή τους στην απορρύθμιση των νέων ΓΤΟ που προκύπτουν μέσω ΝΓΤ. Όπως δείχνει και το Ειδικό Ευρωβαρόμετρο (2025) οι Έλληνες καταναλωτές ενδιαφέρονται για την **ασφάλεια των τροφίμων** σε **συντριπτικό ποσοστό (98%)**, έναντι του μέσου όρου των Ευρωπαίων καταναλωτών (72%).

Νομικοί και στρατηγικοί λόγοι για την κατάθεση προσφυγής

- **Σύγκρουση με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ):** Η πρόταση παρακάμπτει την απόφαση C-528/16 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία επιβεβαιώνει ότι οι νέες γωνιδιωματικές τεχνικές παράγουν ΓΤΟ και υπόκεινται στο σχετικό κανονιστικό πλαίσιο.

- **Σύγκρουση με το άρθρο 169 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ):** Το δίκαιο της ΕΕ εγγυάται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και το δικαίωμά τους στην ενημέρωση. Ο Κανονισμός περιορίζει συνειδητά αυτό το δικαίωμα προς όφελος των εμπορικών συμφερόντων μιας μικρής ομάδας πολυεθνικών εταιρειών.

- **Παραβίαση της αρχής της προφύλαξης (άρθρο 191 ΣΛΕΕ):** Η πρόταση αγνοεί την απουσία επιστημονικής συναίνεσης σχετικά με την ασφάλεια των ΝΓΤ και τους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον.

- **Σύγκρουση με το Πρωτόκολλο της Καρθαγένης:** Η Ελλάδα, ως συμβαλλόμενο μέρος της διεθνούς συμφωνίας για τη βιοασφάλεια, δεν μπορεί να αποδεχθεί την κατάργηση της εξατομικευμένης αξιολόγησης κινδύνου για τους ΓΤΟ.

Κύριε Πρωθυπουργέ, έχετε μια μοναδική ευκαιρία να υπερασπιστείτε την προστασία των πολιτών της χώρας, της ελληνικής γεωργίας και του περιβάλλοντος. Εφόσον η προσφυγή κατατεθεί εμπρόθεσμα – εντός της αυστηρής προθεσμίας των δύο μηνών από τη δημοσίευση του Κανονισμού (ήτοι μέχρι τις 26 Αυγούστου) – το κράτος έχει εξαιρετικά υψηλές πιθανότητες επιτυχίας.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα υπερασπιστείτε την προστασία των ελλήνων καταναλωτών και το δικαίωμά τους σε ασφαλή και διαφανή τρόφιμα. Αναμένουμε ότι θα θέσετε τα στρατηγικά συμφέροντα της Ελλάδας στους τομείς της επισιτιστικής ασφάλειας, της διατροφικής κυριαρχίας και της προστασίας της βιοποικιλότητας πάνω από τα στενά εμπορικά συμφέροντα.

Με εκτίμηση,

Μαρίζα Κουρτικάκη,

Υπεύθυνη εκστρατείας αγροδιατροφής, ελληνικό γραφείο Greenpeace

6936912930, mariza.kourtikaki@greenpeace.org